Ordonanță de urgență privind comasarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale și măsurile de sprijin aferente

Având în vedere gradul ridicat de fragmentare administrativ-teritorială, accentuat de scăderea populației, îmbătrânirea demografică și migrație, în condițiile în care 429 de comune cu cel mult 1.500 de locuitori însumează 479.290 de persoane, iar populația acestor comune s-a redus cu 35% în perioada 2002–2011 și cu încă 15,93% în perioada 2011–2021, precum și faptul că efectele acestor evoluții se manifestă deja asupra capacității autorităților administrației publice locale de a-și exercita atribuțiile și de a asigura serviciile publice, fiind necesară intervenția legislativă pentru a permite inițierea măsurilor de consolidare administrativă înaintea accentuării vulnerabilităților existente,

ținând cont de faptul că deliberarea la nivel local, consultarea cetățenilor prin referendum, adoptarea legilor de comasare și pregătirea tranziției presupun parcurgerea unor etape succesive, în corelare cu organizarea alegerilor locale la termen, iar întârzierea adoptării cadrului normativ reduce intervalul disponibil pentru îndeplinirea acestora și poate determina decalarea realizării comasărilor, caracterul etapizat al procesului impunând instituirea imediată a regulilor necesare pentru ca autoritățile locale și colectivitățile interesate să poată pregăti și parcurge procedurile în timp util,

având în vedere necesitatea de a crește capacitatea administrativă a unităților administrativ-teritoriale, de a stimula dezvoltarea locală și de a crește calitatea vieții pentru toți cetățenii, precum și de faptul că fiecare întârziere în instituirea mecanismului de comasare voluntară blochează eficientizarea activității și profesionalizarea personalului, amânând orientarea resurselor către nevoile reale de dezvoltare ale comunităților,

ținând seama de necesitatea consolidării capacității financiare a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv prin dezvoltarea bazei locale de impozitare, fiind oportună și necesară crearea condițiilor pentru ca veniturile din impozite și taxe locale să poată asigura, în timp, acoperirea cheltuielilor de funcționare,

în contextul procedurii de deficit excesiv aplicabile României și al deficitului bugetar estimat de Comisia Europeană la 6,2% din produsul intern brut pentru anul 2026, precum și necesitatea respectării traiectoriei de ajustare fiscal-bugetară și a limitelor de creștere a cheltuielilor nete recomandate de Consiliul Uniunii Europene, în condițiile în care susținerea unor structuri administrative fragmentate și dependente de transferurile de la bugetul de stat

menține presiunea asupra resurselor publice, iar întârzierea reglementării comasării voluntare amână momentul în care reorganizarea poate produce efecte asupra cheltuielilor administrative și asupra eficienței utilizării resurselor destinate serviciilor publice și investițiilor, aceste constrângeri impun adoptarea fără întârziere a cadrului normativ necesar declanșării procesului de consolidare administrativă și financiară a unităților administrativ-teritoriale, pentru ca măsurile propuse să poată contribui, pe termen mediu, la corectarea dezechilibrelor bugetare și la protejarea resurselor destinate serviciilor publice și investițiilor,

luând în considerare deficitul de personal de specialitate din administrațiile locale de mici dimensiuni, ilustrat de faptul că, în anul 2023, 249 de comune nu aveau ocupat postul de secretar general, cu efecte asupra exercitării atribuțiilor în domeniul urbanismului, achizițiilor publice, administrării financiare și managementului proiectelor, precum și faptul că întârzierile în realizarea investițiilor și valorificarea insuficientă a oportunităților de finanțare produc efecte asupra dezvoltării locale pe întreaga durată a menținerii acestor deficiențe, fiind necesară instituirea fără întârziere a instrumentelor care să permită reunirea resurselor administrative și financiare ale comunităților care optează pentru comasare,

având în vedere că lipsa unei proceduri specifice de comasare voluntară, care să reglementeze inițierea și desfășurarea acesteia, finanțarea referendumurilor locale și preluarea patrimoniului, a drepturilor, obligațiilor, personalului și bugetelor, împiedică operaționalizarea coerentă a acestui mecanism, iar regulile necesare nu pot fi instituite exclusiv prin hotărâri ale autorităților administrației publice locale sau prin alocări bugetare, adoptarea cadrului normativ primar constituind o condiție indispensabilă pentru desfășurarea coordonată a procedurilor și asigurarea continuității juridice, financiare și administrative,

întrucât amânarea reglementării ar prelungi concomitent dependența financiară iar dificultățile în furnizarea serviciilor publice și întârzierile în realizarea investițiilor ar priva comunitățile interesate de creșterea capacității administrative a autorităților publice care le reprezintă (capacitate mai mare de absorbție a fondurilor europene, de derulare a investițiilor publice etc.), precum și de o creștere a calității serviciilor publice și implicit a nivelului de trai al cetățenilor,

întrucât elementele sus-menționate vizează interesul public general și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, Guvernul României adoptă prezenta ordonanţă de urgenţă.

Art. 1

(1) Prezentul act normativ stabilește cadrul general pentru comasarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale, procedura comasării, continuitatea activității și măsurile de sprijin, cu prioritate pentru unitățile administrativ-teritoriale cu cel mult 1.500 de locuitori.

(2) În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, prin comasare voluntară se înțelege operațiunea tehnico-juridică de unire voluntară a două sau mai multor unități administrativ-teritoriale învecinate, cu limită administrativă comună, realizată prin lege, în baza hotărârilor consiliilor locale ale acestora și a consultării cetățenilor, prin referendum local, organizat în fiecare unitate administrativ-teritorială implicată, în

condițiile prezentei ordonanțe de urgență și ale Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare, în urma căreia se înființează o nouă unitate administrativ-teritorială.

(3) Prezenta ordonanță de urgență se aplică comunelor, orașelor și municipiilor din același județ, cu excepția Municipiului București. Comasarea privește întregul teritoriu al cel puțin două unități administrativ-teritoriale, fiecare unitate administrativ-teritorială supusă procesului de comasare fiind învecinată cu cel puțin o altă unitate administrativ-teritorială. Teritoriile acestora trebuie să formeze un singur teritoriu continuu.

(4) Reorganizarea județelor și transferul unor localități componente între unități administrativ-teritoriale nu fac obiectul prezentei ordonanțe de urgență.

(5) În aplicarea prevederilor alin. (2), populația de referință a fiecărei unități administrativ-teritoriale supuse comasării este populația după domiciliu de la data de 1 ianuarie a anului anterior adoptării hotărârii de inițiere a comasării, pe baza datelor oficiale comunicate de Institutul Național de Statistică.

(6) Comasarea se realizează cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții de bază și criterii:

a) teritoriul unității administrativ-teritoriale comasate trebuie să fie continuu;

b) între unitățile administrativ-teritoriale comasate există un drum național, județean sau comunal care face legătura între acestea;

c) unitățile administrativ-teritoriale care fac obiectul comasării sunt în granițele administrative ale aceluiași județ.

Art. 2

(1) Propunerea de denumire a unității administrativ-teritoriale nou-înființate ca urmare a comasării, care va fi supusă referendumului, poate fi stabilită de comun acord de către autoritățile administrației publice locale de la nivelul unităților administrativ-teritoriale propuse pentru comasare. Denumirea unității administrativ-teritoriale nou-înființate ca urmare a comasării nu poate fi formată prin alăturarea a mai mult de două denumiri alte unităților administrativ-teritoriale care se comasează. În situația în care nu există acord comun, denumirea se stabilește conform prevederilor de la alin. (2) sau (3), după caz.

(2) Reședința noii unități administrativ-teritoriale, înființate ca urmare a comasării, este dată de unitatea administrativ-teritorială care înregistrează cele mai mari venituri proprii din impozite și taxe locale încasate pe cap de locuitor în anul fiscal anterior anului de organizare a referendumului.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în situația în care există egalitate cu privire la valoarea veniturilor proprii încasate din impozite și taxe locale încasate pe cap de locuitor în ultimul an fiscal anterior anului de organizare a referendumului local, reședința noii unități administrativ-teritoriale, înființate ca urmare a comasării, este dată de unitatea administrativ-teritorială care are cea mai mare populație, stabilită potrivit art. 1 alin. (5).

Art. 3

(1) Comasarea se inițiază prin hotărârile consiliilor locale ale cel puțin două unități administrativ-teritoriale, adoptate cu majoritatea absolută a consilierilor locali în funcție.

Proiectele pot fi inițiate de primari sau consilieri locali, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare Cod administrativ.

(2) În hotărârile privind comasarea sunt incluse informații și prevederi referitoare la:

a) unitățile administrativ-teritoriale propuse pentru comasare, precum și satele lor aparținătoare și localitățile lor componente și, respectiv, satele componente, după caz;

b) propunerea de denumire prevăzută la art. 2 alin. (1);

c) valoarea veniturilor proprii încasate din impozite și taxe locale încasate pe cap de locuitor în ultimul an fiscal încheiat anterior anului de organizare a referendumului, în fiecare unitate administrativ-teritorială;

d) populația prevăzută la art. 1 alin. (5) pentru fiecare unitate administrativ-teritorială, comunicată de Institutul Național de Statistică, precum și data de referință;

e) data organizării referendumului local;

f) întrebările supuse referendumului local;

g) solicitarea adresată Guvernului României pentru finanțarea referendumului local.

Art. 4

(1) Prin derogare de la art. 61 litera b) din Legea nr. 3/2000, cu modificările și completările ulterioare și de la art. 30 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, sumele necesare organizării și desfășurării referendumurilor prevăzute la art. 1 alin. (2) se alocă prin hotărâre a Guvernului, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat.

(2) Hotărârea prevăzută la alin. (1) se adoptă în termen de maximum 45 de zile de la data depunerii solicitării de către unitățile administrativ-teritoriale, la propunerea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și stabilește sumele alocate distinct fiecărui buget local al unității administrativ-teritoriale solicitante. Cu sumele alocate din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului se majorează bugetele locale prin dispoziție a autorității executive, potrivit legii, urmând ca la prima ședință a autorității deliberative să se valideze modificările respective. Suplimentar sumelor alocate din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, în funcție de nevoile identificate se pot aloca sume din bugetele locale.

(3) Solicitarea prevăzută la alin. (2) este depusă de fiecare dintre unitățile administrativ-teritoriale propuse pentru comasare, ulterior adoptării hotărârii consiliului local de inițiere a comasării de către toate unitățile administrativ-teritoriale prevăzute la art. 3 alin. (2) lit. a).

(4) Sumele se utilizează exclusiv pentru destinația aprobată. Sumele neutilizate se restituie în termen de 45 de zile de la încheierea operațiunilor de decontare, dar nu mai târziu de închiderea exercițiului bugetar. Sumele aferente cheltuielilor efectuate legal de către unitățile administrativ-teritoriale nu se restituie în cazul nevalidării referendumului local sau unui rezultat nefavorabil al acestuia.

Art. 5

(1) Întrebările supuse referendumului local se formulează potrivit modelului prevăzut în Anexa nr. 1. Răspunsul se exprimă prin „DA” sau „NU”.

(2) Organizarea și desfășurarea referendumului local se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 3/2000, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea dispozițiilor privind folosirea limbilor minorităților naționale.

(3) Proiectele de lege privind comasarea pot fi promovate dacă referendumul local este valabil și favorabil în cel puțin două unități administrativ-teritoriale învecinate, cu respectarea art. 95 din Codul administrativ, a art. 5 și a art. 14 alin. (2) din Legea nr. 3/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 6

(1) Primarii comunică de îndată prefectului procesele verbale ale rezultatelor referendumurilor locale.

(2) Prefectul transmite Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data primirii informațiilor prevăzute la alin. (1) pentru toate unitățile administrativ-teritoriale supuse comasării:

a) rezultatele finale ale referendumurilor;

b) denumirea și reședința noii unități administrativ-teritoriale care se înființează în urma procesului de comasare, stabilite în condițiile art. 2;

c) numărul de locuitori prevăzut la art. 1 alin. (5) pentru fiecare dintre unitățile administrativ-teritoriale supuse comasării, precum și numărul de locuitori pentru noua unitate administrativ-teritorială înființată;

d) localitățile componente și/sau satele aparținătoare/componente, după caz, ale noii unități administrativ-teritoriale care se înființează în urma procesului de comasare;

e) numărul de consilieri locali pentru fiecare dintre unitățile administrativ-teritoriale supuse comasării, precum și numărul de consilieri locali stabilit pentru noua unitate administrativ-teritorială înființată;

f) numărul maxim de posturi stabilit pentru unitatea administrativ-teritorială care se înființează în urma procesului de comasare, prin cumularea numărului maxim de posturi aferent unităților administrativ-teritoriale supuse comasării.

(3) În termen de 30 de zile de la primirea informațiilor prevăzute la alin. (2) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației elaborează proiectul de lege prevăzut la art. 5 alin. (3), pe care îl supune aprobării Guvernului. Guvernul adoptă și transmite Parlamentului proiectul de lege în termen de cel mult 30 de zile de la elaborarea acestuia.

(4) Legea prevăzută la alin. (3) modifică Anexa la Legea nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată, cu modificările și completările ulterioare și anexele la Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități, cu modificările și completările ulterioare, și intră în vigoare la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prin care se stabilește data desfășurării la termen a alegerilor locale. Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației redactează proiectele de legi, astfel încât să se asigure că legile publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, își produc efectele pentru ciclul electoral următor.

(5) În situația în care se comasează unități administrativ-teritoriale de ranguri diferite, unitatea administrativ-teritorială nou-înființată are rangul determinat prin respectarea criteriilor prevăzute de Legea nr. 351/2001, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Prin derogare de la prevederile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 351/2001, cu modificările și completările ulterioare, comasarea comunelor se poate face și în situația în care unitatea administrativ-teritorială care se înființează în urma procesului de comasare nu îndeplinește indicatorul privind numărul minim de locuitori prevăzut, după caz, în anexa nr. II sau nr, IV la aceeași lege.

Art. 7

(1) Noua unitate administrativ-teritorială se înființează de drept începând cu data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prin care se stabilește data desfășurării la termen a alegerilor locale.

(2) Efectele patrimoniale, fiscale, bugetare și instituționale depline ale legii prevăzute la art. 6 alin. (3) se produc la data constituirii noilor autorități publice locale, ca urmare a desfășurării și validării alegerilor locale desfășurate la termen. În cazul în care constituirea consiliului local și depunerea jurământului de către primar au loc la date diferite, efectele depline se produc de la data îndeplinirii ultimei condiții.

(3) De la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prin care se stabilește data desfășurării la termen a alegerilor locale și până la constituirea autorităților administrației publice locale ale unității administrativ-teritoriale nou-înființate, primarii și consiliile locale ale unităților administrativ-teritoriale comasate asigură rezolvarea problemelor curente, își exercită mandatele exclusiv pentru asigurarea funcționării serviciilor publice curente și administrarea patrimoniului existent, fiind interzisă adoptarea de hotărâri care angajează patrimonial sau financiar unitatea administrativ-teritorială nou-înființată pe termen lung.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3) autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale comasate pot adopta hotărâri necesare pentru:

a) implementarea proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, din PNRR, din Fondul pentru modernizare și din programele naționale de investiții, inclusiv cofinanțarea și cheltuielile neeligibile aferente;

b) lucrările determinate de situații de urgență;

c) executarea obligațiilor contractuale în derulare;

d) inventarierea centralizată a patrimoniilor unităților administrativ-teritoriale.

(5) Până la depunerea jurământului și învestirea noului primar, primarii unităților administrativ-teritoriale comasate își exercită atribuțiile de ordonatori principali de credite exclusiv pentru derularea execuției bugetare curente pe bugetele aprobate distinct.

(6) Până la constituirea autorităților administrației publice locale ale unității administrativ-teritoriale nou-înființate, secretarii generali și contabilii șefi în funcție ai unităților administrativ-teritoriale supuse comasării își păstrează calitatea și își exercită atribuțiile specifice în cadrul aparatului de specialitate.

(7) Până la finalizarea procedurilor de reorganizare în cadrul noii unități administrativ-teritoriale înființate, serviciile publice de interes local din unitățile comasate își continuă funcționarea pentru asigurarea furnizării neîntrerupte a utilităților și serviciilor esențiale către populație.

(8) În aplicarea prevederilor alin. (3) – (7) prin ordin comun al ministrului finanțelor și al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, se aprobă Norme metodologice și

instrucțiuni privind funcționarea din punct de vedere financiar, contabil și fiscal a unităților administrativ-teritoriale care fac obiectul comasării.

Art. 8

(1) Pentru aplicarea prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, pentru noua unitate administrativ-teritorială se constituie o singură circumscripție electorală, cuprinzând întregul teritoriu al acesteia.

(2) Se organizează alegeri pentru unitățile administrativ-teritoriale nou-înființate a căror lege de comasare este publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu cel puțin 30 de zile înainte de adoptarea hotărârii guvernului prevăzută la art. 7 alin. (1). Legile publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, după acest termen limită, își produc efectele începând cu ciclul electoral următor.

(3) Domiciliul sau reședința alegătorilor și candidaților pe teritoriul oricăreia dintre fostele unități administrativ-teritoriale comasate este considerat valabil pentru exercitarea drepturilor electorale în noua circumscripție.

(4) Secretarul general al unității administrativ-teritoriale prevăzută la art. 2 alin. (2) sau alin. (3), după caz, exercită toate atribuțiile prevăzute de lege privind organizarea și desfășurarea alegerilor, precum și cele privind validarea și constituirea noilor autorități locale.

(5) În situația în care funcția de secretar general prevăzută la alin. (4) este vacantă sau temporar vacantă, atribuțiile sunt exercitate de către persoana care ocupă definitiv funcția de secretar general al unității administrativ-teritoriale supusă comasării, determinată prin aplicarea succesivă a criteriilor prevăzute la art. 2 alin. (2) sau (3), după caz.

(6) Secretarii generali ai celorlalte unități administrativ-teritoriale au obligația de a pune la dispoziția secretarului general prevăzut la alin. (4), toate documentele și evidențele necesare pregătirii alegerilor și constituirii noilor autorități publice locale.

(7) Pentru asigurarea continuității activității financiar-contabile și a operațiunilor necesare organizării și funcționării noii unități administrativ-teritoriale, prevederile alin. (4) - (6) se aplică în mod corespunzător și cu privire la contabilul-șef.

Art. 9

(1) În termen de maximum 5 zile de la publicarea legii prevăzute la art. 6 alin. (3), primarii unităților administrativ-teritoriale supuse comasării desemnează personalul responsabil cu pregătirea documentelor necesare elaborării protocoalelor de predare-primire.

(2) Primarul unității administrativ-teritoriale nou-înființate preia patrimoniul pe bază de protocol de predare-primire de la primarii unităților administrativ-teritoriale care au fost comasate. Predarea-primirea se efectuează în termen de 30 de zile de la data depunerii jurământului de către primar, pe baza situațiilor financiare de închidere întocmite potrivit prevederilor art. 28 alin. (1^1) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, însoțite de inventarul general al bunurilor actualizat.

Art. 10

(1) Unitatea administrativ-teritorială nou-înființată se subrogă de drept în toate drepturile, obligațiile, raporturile juridice, convențiile și litigiile de orice natură ale unităților administrativ-teritoriale comasate.

(2) Bunurile proprietate publică și privată ale unităților administrativ-teritoriale comasate trec de drept în proprietatea publică sau privată, după caz, a unității administrativ-teritoriale nou-înființate. Proiectul hotărârii privind atestarea inventarului bunurilor care alcătuiesc domeniul public al unității administrativ-teritoriale se comunică instituției prefectului în termen de 180 zile lucrătoare de la data încheierii protocoalelor de predare-primire prevăzute la art. 9 alin. (2).

(3) Patrimoniul și personalul instituțiilor publice cu personalitate juridică ale unităților administrativ-teritoriale care au fost comasate, precum și operatorii economici din subordinea acestora se preiau de drept de către unitatea administrativ-teritorială nou-înființată.

(4) Înscrierile și actualizările în cadastrul imobiliar și în cărțile funciare, generate exclusiv de modificarea limitelor teritoriale ca urmare a comasării, se efectuează din oficiu de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, prin oficiile teritoriale subordonate, fără perceperea de tarife și fără solicitarea unor documentații suplimentare din partea titularilor drepturilor reale. Înscrierile și înregistrările noi, ulterior comasării, ce vizează imobilele din unitățile administrativ-teritoriale nou-înființate în cadastrul imobiliar și în cărțile funciare se efectuează de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, cu perceperea de taxe și tarife stabilite conform legii.

(5) Înscrierile și actualizările prevăzute la alin. (4) nu afectează drepturile reale, sarcinile, ipotecile sau alte garanții constituite asupra imobilelor, acestea păstrându-și istoricul, rangul și efectele juridice. Rectificările sau modificările de suprafață și de limite ale imobilelor se efectuează în condițiile dreptului comun privind cadastrul și publicitatea imobiliară.

(6) Contractele de finanțare încheiate de unitățile administrativ-teritoriale comasate, din fonduri externe nerambursabile, PNRR, Fondul pentru modernizare, Fondul pentru mediu sau programe naționale de investiții, se continuă de drept de către unitatea administrativ-teritorială nou-înființată. Substituirea beneficiarului ca efect al comasării nu constituie modificare a contractului care să atragă corecții financiare, recuperări de sume sau reverificarea eligibilității, iar indicatorii și obligațiile de durabilitate se raportează la teritoriul noii unități administrativ-teritoriale.

Art. 11

(1) Personalul aparatelor de specialitate ale primarilor unităților administrativ-teritoriale care au fost comasate este preluat de drept în cadrul aparatului de specialitate al primarului unității administrativ-teritoriale nou-înființate, cu respectarea regimului juridic aplicabil fiecărei categorii de personal, funcționari publici sau personal contractual, prevăzut de Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Reorganizarea aparatului de specialitate al primarului unității administrativ-teritoriale nou-înființate, determinată de comasare, se realizează după expirarea unui termen de 1 an care curge începând cu anul următor comasării, și se finalizează în termen de maximum 6 luni de la expirarea acestui termen.

(3) Până la finalizarea reorganizării prevăzută la alin. (2) structurile funcționale și posturile preluate de la unitățile administrativ-teritoriale comasate se evidențiază într-o organigramă și într-un stat de funcții, aprobate prin hotărâre a consiliului local, la propunerea primarului. În cadrul acestei reorganizări pot fi realizate modificări ale structurilor funcționale, redistribuiri de atribuții și mutări ale personalului, cu respectarea regimului juridic aplicabil fiecărei categorii de personal și fără reducerea numărului posturilor ocupate ca urmare a comasării.

(4) Prin derogare de la art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare, cu modificările și completările ulterioare, și de la art. XL din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/2026 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru adoptarea unor măsuri pentru creșterea capacității financiare a unităților administrativ-teritoriale, până la finalizarea reorganizării prevăzută la alin. (2), numărul maxim de posturi al unității administrativ-teritoriale nou-înființată este cel rezultat din însumarea normativelor de personal de la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale comasate, diminuate cu numărul de posturi de primar și viceprimar desființate ca urmare a comasării, fără aplicarea limitelor privind numărul maxim de posturi stabilite pentru unitatea administrativ-teritorială nou-înființată.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (2), ulterior constituirii autorităților administrației publice locale ale unității administrativ-teritoriale nou-înființate, pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere de secretar general, contabil șef, arhitect șef, precum și a celorlalte funcții de conducere pentru care există suprapunere în organigrama și statul de funcții prevăzute la alin. (3) se organizează examen sau concurs, la care participă doar persoanele care ocupau definitiv posturile respective în unitățile administrativ-teritoriale comasate, cu respectarea regimului juridic aplicabil fiecărei categorii de personal.

(6) Prin derogare de la prevederile art. 242 alin. (1), 384 alin. (3), 468 alin. (2), lit. a) și ale anexei nr. 5^1 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, în cazul comasării unor unități administrativ-teritoriale de categorii diferite, la concursul prevăzut la alin. (5), pentru ocuparea funcției de secretar general al unității administrativ-teritoriale nou-înființate pot participa toți secretarii generali ai unităților administrativ-teritoriale comasate, indiferent de categoria acestora. În cazul în care este un singur candidat, acesta se numește pe post fără organizarea unui concurs de ocupare a postului.

Secretarii generali care au fost numiți, în condițiile alin. (8), pe alte funcții decât secretar general sunt remunerați potrivit funcțiilor ocupate, iar în interiorul perioadei prevăzute la alin. (2) își păstrează statutul avut anterior, vechimea în specialitatea studiilor curge în continuare și le sunt aplicabile prevederile privind mobilitatea în funcția publică reglementate la art. 504-507 din Codul Administrativ, pe nivelul echivalent funcției de secretar general deținute anterior.

(7) Persoanele care promovează concursul sau examenul prevăzut la alin. (5) sunt numite în funcțiile în cauză, cu respectarea prevederilor aplicabile funcțiilor publice, respectiv personalului contractual, după caz.

(8) Persoanele care nu promovează examenul sau concursul prevăzut la alin. (5) sunt numite, cu respectarea regimului juridic aplicabil fiecărei categorii de personal și cu parcurgerea următoarelor etape:

a) într-o funcție de conducere vacantă, din cadrul aparatului de specialitate al primarului unității administrativ-teritoriale nou-înființate, pentru care îndeplinesc condițiile legale de ocupare; la ocuparea funcțiilor de conducere vacante au prioritate persoanele care ocupau funcțiile de secretar general, arhitect șef, contabil șef, fiind urmate de persoanele care ocupau funcții de conducere în unitățile administrativ-teritoriale comasate, cu respectarea ordinii de precădere a unităților administrativ-teritoriale comasate, determinată prin aplicarea succesivă a criteriului prevăzut la art. 2 alin. (2) sau alin. (3), după caz;

b) în funcții de execuție, după aplicarea etapei prevăzute la lit. a), în lipsa unei funcții de conducere vacante corespunzătoare, prin transformarea posturilor de conducere pe care le ocupau, cu respectarea categoriei de personal, a studiilor și a vechimii în specialitatea studiilor, precum și a celorlalte condiții legale aplicabile funcțiilor rezultate în urma transformării.

(9) Prin derogare de la art. 506 alin. (8) teza întâi din Codul administrativ, funcționarii publici proveniți din unitățile administrativ-teritoriale comasate au dreptul să solicite Agenției Naționale a Funcționarilor Publici lista funcțiilor publice vacante din autoritățile administrației publice locale din județ, să aleagă orice post vacant corespunzător funcției publice definitive deținute și să fie numiți la cerere pe acel post, potrivit legii. Agenția Națională a Funcționarilor Publici are obligația să le pună la dispoziție cu celeritate lista funcțiilor publice vacante din autoritățile administrației publice locale din județ.

(10) De la data constituirii autorităților administrației publice locale ale unității administrativ-teritoriale nou-înființate și până la finalizarea concursurilor sau examenelor prevăzute la alin. (5), atribuțiile funcțiilor de secretar general, contabil șef, arhitect șef, precum și a celorlalte funcții de conducere pentru care există suprapunere în organigrama și statul de funcții prevăzute la alin (3) se exercită, de drept, prin efectul prezentei ordonanțe de urgență, de către persoanele care exercitau aceste atribuții în cadrul aparatului de specialitate al primarului unității administrativ-teritoriale care a dat denumirea și reședința noii unități administrativ-teritoriale, cu condiția îndeplinirii cerințelor legale de ocupare definitivă a funcțiilor respective. În cazul în care vreuna din funcțiile de secretar general, contabil șef, arhitect șef, precum și celelalte funcții de conducere pentru care există suprapunere este vacantă, exercitarea acestor funcții se realizează cu respectarea ordinii de precădere determinată prin aplicarea succesivă a criteriului prevăzut la art. 2 alin. (2), respectiv alin. (3), după caz.

(11) Primarul unității administrativ-teritoriale nou-înființate emite actele administrative corespunzătoare prin care sunt menținute sau după caz, modificate atribuțiile deținătorilor funcțiilor prevăzute la alin. (10).

(12) În localitățile în care au funcționat sediile autorităților administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale comasate se asigură funcționarea punctelor locale de lucru ale aparatului de specialitate al primarului unității administrativ-teritoriale nou-înființate prevăzute la art. 12 alin. (1). Organizarea și atribuțiile punctelor de lucru, precum și repartizarea personalului în cadrul acestora se stabilesc prin hotărâre a consiliului local, la propunerea primarului, și pot fi modificate în funcție de necesitățile de furnizare a serviciilor publice.

(13) Prevederile alin. (1)-(5) și (7)-(10) se aplică în mod corespunzător și personalului instituțiilor publice de interes local.

(14) Unității administrativ-teritoriale nou-înființate i se aplică integral prevederile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010, cu modificările și completările ulterioare începând cu al doilea an calculat de la 1 ianuarie a anului următor anului în care s-a realizat comasarea.

Art. 12

(1) În fiecare localitate care a fost reședința unei unități administrativ-teritoriale care a fost comasată se organizează un punct local de lucru, structură fără personalitate juridică în cadrul aparatului de specialitate al primarului unității administrativ-teritoriale nou-înființate.

(2) Punctul local de lucru prevăzut la alin. (1) asigură primirea, înregistrarea și procesarea cererilor, eliberarea documentelor, eliberarea de certificate și adeverințe, precum și acordarea de asistență directă cetățenilor în raporturile cu toate compartimentele aparatului de specialitate al primarului și cu serviciile publice de interes local, cu sau fără personalitate juridică, înființate ori reorganizate în subordinea consiliului local.

(3) Prin derogare de la art. 94 din Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, dacă într-una dintre unitățile administrativ-teritoriale supuse comasării cetățenii aparținând unei minorități naționale dețineau o pondere de cel puțin 20% din populație, potrivit datelor ultimului recensământ, drepturile privind utilizarea limbii materne în relația cu autoritățile administrației publice prevăzute de legislația în vigoare se mențin și se garantează în continuare pe teritoriul unității administrativ-teritoriale nou-înființate, indiferent de ponderea pe care minoritatea o are în cadrul unității administrativ-teritoriale nou-înființată.

(4) Actele administrative emise sau adoptate de autoritățile administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale care au fost comasate își păstrează valabilitatea și produc efecte juridice exclusiv pe raza teritorială a fostelor unități administrativ-teritoriale în care au fost adoptate, până la data abrogării, modificării sau înlocuirii lor prin acte emise de autoritățile unității administrativ-teritoriale nou-înființate.

(5) Unitatea administrativ-teritorială nou-înființată preia calitatea de asociat sau acționar în toate asociațiile de dezvoltare intercomunitară, societățile, operatorii regionali și alte entități în care erau membre unitățile comasate, subrogându-se în actele constitutive ale acestora.

(6) În cadrul adunărilor generale ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară și ale altor structuri asociative, unitatea administrativ-teritorială nou-înființată exercită un singur drept de vot, corespunzător calității sale de persoană juridică unică de drept public. Actele constitutive ale acestor entități se actualizează în termen de maximum 90 de zile de la constituirea legală a noului consiliu local.

(7) Documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism, procedurile de elaborare a acestora, precum și procedurile de autorizare a executării lucrărilor de construcții aflate în derulare la data constituirii autorităților administrației publice locale ale unității administrativ-teritoriale nou-înființate își păstrează valabilitatea și continuă de drept, fără reluarea etapelor parcurse și fără prelungirea termenului de valabilitate al documentațiilor expirate, cu respectarea prevederilor Legii nr. 169/2026 privind Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, denumit în continuare Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor.

(8) Până la elaborarea și aprobarea unui plan urbanistic general pentru unitatea administrativ-teritorială nou-înființată, documentațiile de urbanism în vigoare la data constituirii autorităților administrației publice locale ale unității administrativ-teritoriale nou-înființate își produc efectele pe raza teritorială pentru care au fost aprobate, în limitele termenului lor de valabilitate și cu respectarea prevederilor art. 573 din Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor.

Art. 13

(1) Prin derogare de la art. 19 alin. (1) litera d) și alin. (2) litera b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de la normele privind regimul permiselor de conducere și al înmatriculării vehiculelor, modificarea adresei de domiciliu/reședință ori a denumirii localității ca efect exclusiv al comasării nu impune preschimbarea actului de identitate, a permiselor de conducere sau a certificatelor de înmatriculare.

(2) Documentele prevăzute la alin. (1) își păstrează valabilitatea până la expirarea termenului de valabilitate înscris pe acestea sau până la intervenirea unei alte cauze legale de preschimbare. Toate actualizările, rectificările sau înscrierile în registrele publice determinate exclusiv de procesul de comasare se efectuează din oficiu și sunt scutite de la plata oricăror taxe, tarife, comisioane sau timbre fiscale pentru titulari.

(3) În situația în care, ca efect al comasării, preschimbarea documentelor prevăzute la alin. (1) este necesară sau este solicitată de titular, aceasta se efectuează fără plata taxelor și a tarifelor aferente. Contravaloarea documentelor preschimbate, precum și cheltuielile ocazionate de efectuarea din oficiu a actualizărilor, rectificărilor și înscrierilor prevăzute la alin. (2) se suportă de la bugetul de stat, prin bugetele instituțiilor competente, și nu pot fi puse în sarcina bugetelor locale.

Art. 14

(1) Pentru a stimula comasarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale, Guvernul instituie și derulează Programul multianual START Reforma Administrativă, prevăzut în Anexa nr. 2, coordonat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, a cărui finanțare este asigurată de la bugetul de stat. Creditele de angajament și creditele bugetare se prevăd prin legea bugetului de stat, distinct în bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. Programul finanțează investiții pentru dezvoltarea infrastructurii și cheltuieli de integrare administrativă ale unităților administrativ-teritoriale supuse comasării, inclusiv digitalizarea și interoperabilitatea evidențelor, unificarea registrelor, elaborarea planului urbanistic general și formarea profesională a personalului.

(2) În cadrul Programului sunt eligibile unitățile administrativ-teritoriale a căror comasare a fost aprobată prin lege, precum și unitatea administrativ-teritorială nou-înființată, cu excepția județelor. Sunt eligibile și parteneriatele dintre unitățile administrativ-teritoriale a căror comasare a fost aprobată prin lege, în condițiile prevăzute în ghidul de finanțare, precum și asociațiile de dezvoltare intercomunitară din care face parte cel puțin una dintre unitățile administrativ-teritoriale supuse comasării, pentru proiecte de investiții destinate dezvoltării infrastructurii unităților administrativ-teritoriale care fac obiectul comasării respective sau a unității administrativ-teritoriale nou-înființate în urma comasării.

(3) La selectarea proiectelor propuse spre finanțare în cadrul Programului cererile depuse de unitățile administrativ-teritoriale se finanțează în următoarea ordine de precădere:

a) unitățile administrativ-teritoriale care înainte de legea de aprobare a comasării aveau un număr de locuitori mai mic sau egal cu 1.500 și care prin legea de comasare, aprobată, formează o unitate administrativ-teritorială cu cel puțin 2.500 de locuitori;

b) unitățile administrativ-teritoriale care fac obiectul comasării voluntare și pentru care a fost aprobată legea de comasare;

c) unitățile administrativ-teritoriale nou-înființate în urma comasării voluntare.

(4) Până la data constituirii autorităților administrației publice locale ale unității administrativ-teritoriale nou-înființate, prin excepție de la prevederile art. 7 alin. (3)-(6), unitățile administrativ-teritoriale supuse comasării depun, în comun, dar distinct pentru fiecare proiect cereri de finanțare la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. Prin excepție, în cazul parteneriatelor dintre unitățile administrativ-teritoriale a căror comasare a fost aprobată prin lege, cererile de finanțare se depun în comun.

(5) Fiecare beneficiar selectat primește o prealocare financiară din alocarea totală a Programului, care nu poate fi mai mică de 4 milioane de lei. Condițiile concrete de acordare a prealocării și limitele maxime ale acesteia, dacă este cazul, se stabilesc prin ghidul de finanțare prevăzut la art. 17 alin. (6).

(6) Dacă solicitările de finanțare depășesc creditele disponibile, au prioritate comasările cu unitățile administrativ-teritoriale prioritare prevăzute la art. 1 alin. (1), iar în cadrul aceleiași categorii, cererile complete în ordinea înregistrării. Proiectele finanțate din Programul START Reforma Administrativă sunt proiecte multianuale. Ministerul Finanțelor prevede, în proiectul legii bugetului de stat, credite de angajament și bugetare pentru finanțarea Programului în bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

(7) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației ține evidența participanților și finanțărilor anterioare. În cadrul Programului START Reforma Administrativă este interzisă finanțarea de mai multe ori a acelorași cheltuieli pentru același proiect sau pentru proiecte similare, indiferent dacă finanțarea este solicitată de unitățile administrativ-teritoriale supuse comasării sau de unitatea administrativ-teritorială nou-înființată.

(8) Instituțiile, autoritățile publice și agențiile de dezvoltare regională care gestionează programe de finanțare pentru care sunt eligibile unitățile administrativ-teritoriale pot aplica mecanisme de prioritizare a proiectelor depuse de către unitățile administrativ-teritoriale care fac dovada comasării voluntare, în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență. În acest sens, instituțiile, autoritățile publice și agențiile de dezvoltare regională pot modifica ghidurile de finanțare pentru a introduce criterii de prioritizare.

Art. 15

(1) În termen de 30 de zile de la data constituirii autorităților administrației publice locale ale unității administrativ-teritoriale nou-înființate, primarul supune aprobării consiliului local bugetul local pentru perioada rămasă a anului. Bugetul local se întocmește prin consolidarea bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale care au fost comasate, cu eliminarea operațiunilor reciproce și păstrarea destinației legale a sumelor.

(2) Până la aprobarea bugetului local prevăzut la alin. (1), veniturile se încasează, iar plățile aferente obligațiilor legale și angajamentelor existente se efectuează în limita creditelor aprobate și neutilizate, fără dublarea acestora.

(3) Ordonatorul principal de credite al unității administrativ-teritoriale nou-înființate asigură execuția bugetară potrivit Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare. Ministerul Finanțelor, prin Trezoreria Statului, asigură deschiderea conturilor, transferul disponibilităților și păstrarea trasabilității operațiunilor.

(4) În conturile anterior comunicate se pot primi încasări și se pot efectua plăți timp de 90 de zile de la data constituirii autorităților administrației publice locale ale unității administrativ-teritoriale nou-înființate. Plățile astfel efectuate se consideră realizate la data creditării contului, iar sumele se transferă din oficiu în conturile unității administrativ-teritoriale nou-înființate.

(5) La data constituirii autorităților administrației publice locale ale unității administrativ-teritoriale nou-înființate, organul fiscal local al acesteia preia de drept evidențele, creanțele, obligațiile de restituire, titlurile, garanțiile, măsurile asigurătorii și procedurile fiscale ale unităților administrativ-teritoriale care au fost comasate.

(6) Consiliul local al unității administrativ-teritoriale nou-înființate adoptă pentru anul fiscal următor un regim fiscal unitar, cu diferențierile permise de Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare Cod fiscal, în funcție de rang, zonă, categoria bunurilor și celelalte criterii legale. Se interzice stabilirea de cote de impozitare sau taxe locale diferențiate exclusiv pe criteriul delimitării teritoriale a fostelor unități administrativ-teritoriale comasate.

(7) Dacă data constituirii autorităților administrației publice locale ale unității administrativ-teritoriale nou-înființate este ulterioară termenului de adoptare a hotărârii privind impozitele și taxele locale pentru anul următor, procedura de adoptare se inițiază în termen de 30 de zile de la această dată. Dacă termenele legale de consultare, adoptare și aducere la cunoștință publică nu pot fi respectate până la 31 decembrie, atunci hotărârea consiliului local se realizează în condițiile prevăzute de art. 134 alin. (4) din Codul administrativ.

(8) Hotărârea privind regimul fiscal unitar se adoptă până la termenul legal din acel an și se aplică de la data de 1 ianuarie al anului care urmează anului fiscal următor.

Art. 16

(1) Pentru stimularea dezvoltării locale și a creșterii calității serviciilor prestate cetățenilor prin comasarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale, prin derogare de la prevederile art. 457, respectiv art. 465 din Codul Fiscal, în cadrul unităților administrativ-teritoriale nou-înființate prin comasare se introduce o facilitate fiscală de la plata impozitului/taxei pe clădire utilizată în scop rezidențial și impozitului/taxei pe teren datorate de persoanele fizice pentru bunurile imobile clădiri sau terenuri situate în intravilanul unităților administrativ-teritoriale a căror comasare a fost aprobată prin lege. Facilitatea fiscală constă în reducerea cu 50% a impozitului/taxei pe clădirile utilizate în scop rezidențial și a impozitului/taxei pe teren pentru bunurile imobile deținute de persoanele fizice, pentru 5 ani fiscali consecutivi, începând cu 1 ianuarie a anului următor înființării noii unități administrativ-teritoriale rezultate în urma comasării.

(2) Reducerea prevăzută la alin. (1) se determină prin raportare la cuantumul impozitului pe clădiri, respectiv al impozitului pe teren, stabilit pentru anul fiscal în care se finalizează comasarea conform prezentei ordonanțe de urgență. Cuantumul astfel determinat constituie valoarea de referință pentru compensarea de la bugetul de stat pe întreaga perioadă de 5 ani fiscali consecutivi.

(3) Diminuarea veniturilor bugetului local al unității administrativ-teritoriale nou-înființate, rezultată din aplicarea reducerii prevăzute la alin. (1), se compensează integral de la bugetul de stat, pentru fiecare dintre cei 5 ani fiscali, începând cu anul următor înființării noii unități administrativ-teritoriale rezultate în urma comasării, prin anexă distinctă la legea bugetului de stat. Valoarea de referință se actualizează anual cu rata inflației comunicată de Institutul Național de Statistică aferentă anului anteanterior anului financiar în care se cuprinde în legea bugetului de stat.

(4) În vederea determinării sumelor aferente transferurilor prevăzute la alin. (3), unitatea administrativ-teritorială nou-înființată transmite Ministerului Finanțelor, prin intermediul platformei PatrimVen, informații privind valoarea de referință prevăzută la alin. (2), cuantumul reducerilor acordate și persoanele fizice beneficiare.

(5) Valoarea de referință prevăzută la alin. (2) se menține pe întreaga perioadă de aplicare a reducerii, fără a aduce atingere dispozițiilor legale privind stabilirea și actualizarea anuală a impozitelor locale.

Art. 17

(1) Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2 fac parte integrantă din prezentul act normativ.

(2) Ministerul Finanțelor este autorizat să inițieze modificări în structura și volumul legii bugetului de stat, determinate de prezentul act normativ.

(3) Ministerul responsabil în domeniul administrației publice poate emite ordine, norme metodologice, metodologii, proceduri, instrucţiuni, ghiduri şi alte acte cu caracter tehnic, interpretativ sau administrativ necesare aplicării unitare a prezentei ordonanțe de urgență, în condiţiile legii.

(4) Prin ordin comun al ministrului finanțelor și al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, se aprobă Normele metodologice și instrucțiunile privind funcționarea din punct de vedere financiar, contabil și fiscal a unităților administrativ-teritoriale care fac obiectul comasării, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(5) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului act normativ, prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, se aprobă ghidul de finanţare pentru Programul START Reforma Administrativă, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM-MINISTRU

LUCA-ALEXANDRU NICULESCU

Anexa nr. 1

MODEL

ÎNTREBARE PENTRU REFERENDUMUL LOCAL PRIVIND COMASAREA

„Sunteți de acord cu comasarea dintre unitatea administrativ-teritorială [A] și unitatea administrativ-teritorială [B], din județul [județul] [se completează categoria și denumirea fiecărei unități administrativ-teritoriale]?”

Opțiuni de răspuns: DA / NU.

Sunteți de acord cu comasarea dintre unitatea administrativ-teritorială [A] și unitatea administrativ-teritorială [C], din județul [județul] [se completează categoria și denumirea fiecărei unități administrativ-teritoriale]?”

Opțiuni de răspuns: DA / NU.

...

Sunteți de acord ca unitatea administrativ-teritorială nou-înființată ca urmare a comasării să poarte denumirea [denumirea propusă]? ***

* La completare se înscriu toate unitățile administrativ-teritoriale din hotărârile privind comasarea și elementele stabilite potrivit art. 3. Se utilizează denumirile în vigoare la data referendumului. Câmpurile se completează integral, iar indicațiile dintre paranteze se elimină. Întrebarea privește numai comasarea astfel determinată; nu se includ participanți nedeterminați sau promisiuni de finanțare.

** Numărul întrebărilor privind comasarea se stabilește în funcție de numărul unităților administrativ-teritoriale propuse pentru comasare, fiind egal cu n – 1, unde „n” reprezintă numărul total al unităților administrativ-teritoriale propuse pentru comasare.

*** Modelul se utilizează numai în situația în care propunerea de denumire a fost stabilită de comun acord, potrivit art. 2 alin. (1) teza I și II din prezenta ordonanță de urgență. În caz contrar sunt aplicabile prevederile art. 2 alin. (1) teza III din prezenta ordonanță de urgență.

Anexa nr. 2

Programul START Reforma Administrativă

Art. 1 - (1) Programul multianual START Reforma Administrativă, coordonat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, denumit în continuare Program, finanțează investiții pentru dezvoltarea infrastructurii și cheltuieli de integrare administrativă ale unităților administrativ-teritoriale a căror comasare a fost aprobată prin lege, parteneriatelor dintre acestea, unităților administrativ-teritoriale nou-înființate, precum și asociațiilor de dezvoltare intercomunitară din care face parte cel puțin una dintre unitățile administrativ-teritoriale supuse comasării, denumite în continuare beneficiari, în scopul eficientizării și integrării furnizării de servicii la nivelul acestora, reducerii diferențelor de dezvoltare și creșterii funcționalității serviciilor la nivel local. În cadrul Programului se finanțează și campania națională de conștientizare a importanței și necesității comasării unităților administrativ-teritoriale mici în vederea creșterii și consolidării capacității administrative și financiare pentru dezvoltarea locală în beneficiul cetățeanului, în condițiile prevăzute la alin. (6)-(9).

(2) Finanțarea programului se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în limita creditelor de angajament și a creditelor bugetare aprobate anual cu această destinație, pe baza unor criterii transparente, prevăzute în ghidul de finanțare aprobat prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației.

(3) Programul se derulează începând cu anul 2027 și are o valoare totală de 4.000.000 mii lei, reprezentând credite de angajament aferente anilor 2027 și 2028. Creditele bugetare aferente Programului sunt în valoare de 2.000.000 mii lei pentru anul 2027 și 2.000.000 mii lei pentru anul 2028.

(4) Finanțarea programului se asigură din:

a) sume din transferuri de la bugetul de stat, aprobate cu această destinație în bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, la o poziție distinctă de cheltuieli;

b) sume din bugetele locale alocate cu această destinație;

c) alte surse legal constituite.

(5) Sumele alocate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, prin prezentul program, sunt surse de finanțare complementare pentru bugetele locale.

(6) Din valoarea totală a Programului, prevăzută la alin. (3), suma de 10.000 mii lei se alocă pentru finanțarea campaniei naționale de conștientizare prevăzută la alin. (1), derulată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

(7) Campania națională prevăzută la alin. (1) cuprinde activități de informare și comunicare privind cadrul legal, etapele procedurale, implicațiile administrative și financiare ale procesului de comasare, precum și mecanismele de sprijin financiar disponibile.

(8) Pentru organizarea și implementarea campaniei prevăzută la alin. (1), Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației poate achiziționa bunuri și servicii necesare desfășurării activităților prevăzute la alin. (7), inclusiv servicii de comunicare și informare publică, servicii de elaborare, producție și difuzare a materialelor informative și audiovizuale prin intermediul mass-media și a rețelelor de socializare, precum și servicii de dezvoltare a instrumentelor digitale de informare, cu respectarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Cheltuielile aferente organizării și implementării campaniei prevăzută la alin. (1) se suportă direct din bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în limita sumei alocate cu această destinație și nu fac obiectul contractelor de finanțare încheiate cu beneficiarii Programului.

Art. 2 – (1) Creditele de angajament prevăzute în fișa Programului, anexă la bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, rămase neutilizate la sfârșitul fiecărui exercițiu bugetar vor fi avute în vedere la elaborarea legilor bugetare anuale și a rectificărilor bugetare din perioada următoare, cu încadrare în valoarea maximă prevăzută la art. 1 alin. (3).

(2) În scopul utilizării eficiente a fondurilor alocate prin Program, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației poate dezangaja, în vederea contractării, sumele rămase neutilizate în urma economiilor rezultate pe parcursul derulării contractelor de finanțare, în limita creditului de angajament alocat programului.

(3) Creditele de angajament dezangajate conform prevederilor alin. (2) se utilizează pentru finanțarea de investiții pentru care s-au depus solicitări în termen și cărora nu li s-au alocat fonduri din lipsa creditelor de angajament sau pentru organizarea de noi apeluri de proiecte.

Art. 3 - (1) În cadrul Programului se pot finanța cheltuieli eligibile pentru asigurarea unei dezvoltări integrate și durabile a teritoriului și reducerii diferențelor de dezvoltare prin:

a) investiții în integrarea și/sau dezvoltarea infrastructurii de utilități publice, respectiv alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate, procesarea apelor uzate, colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale, alimentarea cu energie termică în sistem centralizat, salubrizarea localităților, iluminatul public, alimentarea cu gaze naturale, transportul public local de călători;

b) investiții în drumuri, poduri și podețe de interes comun și alte investiții în transport și mobilitate;

c) digitalizarea serviciilor publice și/sau integrarea digitală a acestora, inclusiv unificarea registrelor;

d) investiții în servicii sociale;

e) investiții în servicii educaționale, de tineret și sport;

f) investiții în servicii de sănătate;

g) investiții în cultură;

h) investiții în turism;

i) investiții pentru creșterea competitivității economice a teritoriului;

j) investiții în domeniul protecției și conservării mediului;

k) investiții în domeniul ordine publică și situațiilor de urgență;

l) cheltuieli necesare pentru pregătirea investițiilor, precum cadastru, studii de fezabilitate și pre-fezabilitate și altele asemenea;

m) cheltuieli pentru elaborarea Planului urbanistic general și a regulamentului local de urbanism aferent, pentru unitățile administrativ-teritoriale înființate ca urmare a comasării, inclusiv cheltuielile pentru obținerea avizelor și acordurilor prevăzute de lege, și, dacă este necesar, pentru elaborarea, completarea sau actualizarea studiilor de fundamentare;

n) plăți restante ale unităţilor administrativ-teritoriale;

o) alte cheltuieli de funcționare sau de dezvoltare realizate pentru asigurarea unei dezvoltări integrate și durabile a teritoriului și reducerii diferențelor de dezvoltare, inclusiv formarea profesională a personalului.

(2) Obiectivele de investiții finanțate în cadrul programului trebuie să fie amplasate pe terenuri și/sau construcții aflate în domeniul public local, sau pe terenuri și/sau construcții asupra cărora beneficiarii dețin un drept real sau un alt drept care le permite să construiască, conform legislației specifice.

(3) Categoriile de lucrări și cheltuielile care se finanțează în cadrul fiecărei categorii de investiții prevăzute la alin. (1) sunt detaliate prin ghidul de finanțare prevăzut la art. 1 alin. (2).

Art. 4 – (1) În vederea derulării Programului, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice şi Administrației asigură beneficiarilor acestuia accesul la platforma digitală „investitii.mdlpa.ro“.

(2) Toate activitățile specifice finanțării și implementării investițiilor realizate de beneficiarii Programului se desfășoară prin intermediul platformei digitale „investitii.mdlpa.ro“.

(3) Documentele aferente Programului se emit de către Beneficiari sau de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, după caz, în format electronic, se semnează cu semnătură electronică calificată și se încarcă pe platforma digitală „investitii.mdlpa.ro“. Documentele și documentațiile emise în diferite etape de implementare a Programului se transmit la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației prin intermediul platformei digitale „investitii.mdlpa.ro“, cu aplicarea semnăturii electronice calificate pentru conformitate cu originalul.

(4) Regulile pentru înregistrarea în platformă și utilizarea acesteia se stabilesc prin ghidul de finanțare prevăzut la art. 1 alin. (2).

Art. 5 – (1) Modelul cererii de finanțare și documentele necesar a fi depuse în vederea includerii la finanțare se stabilesc prin ghidul de finanțare prevăzut la art. 1 alin. (2).

(2) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației centralizează solicitările de finanțare și în limita creditelor de angajament prevăzute în legea bugetară anuală, întocmește lista de proiecte propuse spre finanțare care se aprobă prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației și se publică pe pagina de internet a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

(3) În situația în care, suma proiectelor incluse în lista prevăzută la alin. (2) este mai mică decât valoarea creditelor de angajament aprobate anual pentru Program, apelul de proiecte se poate prelungi până la epuizarea acestora, iar lista se completează corespunzător.

(4) În situația în care beneficiarii nu transmit documentele necesare încheierii contractelor de finanțare în termen de 12 luni de la publicarea ordinului prevăzut la alin. (2), proiectele vor fi eliminate din listă.

(5) În situația în care devin aplicabile prevederile alin. (4), lista de proiecte propuse spre finanțare prevăzută la alin. (2) se completează cu proiecte pentru care s-au depus solicitări în termenul prevăzut prin apelul de proiecte și nu li s-au alocat fonduri din lipsa creditelor de angajament și sunt alocate pe baza criteriilor stabilite prin actul administrativ prevăzut la art. 1 alin. (2).

(6) Pe perioada de derulare a Programului, în limita creditelor de angajament aprobate anual pentru Program, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației poate lansa noi apeluri de proiecte.

Art. 6 - (1) Contractele de finanțare multianuale se încheie între Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și beneficiari pe o perioadă de 2 ani, în limita creditelor de angajament aprobate anual cu această destinație.

(2) Durata contractelor de finanțare prevăzută la alin. (1) poate fi prelungită cu o perioadă care să acopere durata necesară finalizării investiției, conform contractului de finanțare.

(3) În situația în care obiectivele de investiții nu sunt finalizate în termenul prevăzut la alin. (2), beneficiarii returnează sumele transferate, în termen de 12 luni de la expirarea duratei contractului de finanțare. Nerespectarea termenului de 12 luni atrage aplicarea unei penalități de 1% pe an. Sumele returnate nu sunt purtătoare de dobânzi și se fac venituri la bugetul de stat.

(4) Contractele de finanțare prevăzute la alin. (1) stabilesc termenele și condițiile privind implementarea proiectelor și derularea operațiunilor financiare, inclusiv:

a) documentele necesare pentru solicitarea transferului sumelor reprezentând cheltuieli eligibile, conform proiectului depus;

b) termenele maxime de efectuare a transferurilor;

c) sancțiunile aplicabile în cazul nerespectării termenelor și condițiilor stabilite prin contractele de finanțare;

d) modalitățile și termenele de recuperare a sumelor neutilizate sau, după caz, utilizate, pentru care s-a constatat un regim de utilizare neconform cu destinația acestora sau cu procedurile prevăzute de legislația în domeniu financiar-contabil sau al achizițiilor publice.

(5) În baza contractelor de finanțare încheiate, beneficiarii încarcă în platforma digitală „investitii.mdlpa.ro“ cereri de transfer ale sumelor prevăzute și aprobate în cererile de finanțare depuse, aferente cheltuielilor eligibile în cadrul Programului, însoțite de documentația stabilită prin ghidul de finanțare.

(6) Sumele prevăzute în cererile de transfer depuse potrivit alin. (5) care sunt aprobate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației se transferă în bugetele locale ale beneficiarilor, în conturi distincte.

Art. 7 – (1) Finanțarea din cadrul Programului a cheltuielilor aferente investițiilor prevăzute la art. 3 se asigură în limita creditelor de angajament și a creditelor bugetare prevăzute anual cu această destinație în bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în ordinea cronologică de înregistrare a solicitării de transfer al sumelor.

(2) În situația epuizării creditelor bugetare disponibile prevăzute în bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației cu această destinație pentru anul în curs, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației înștiințează beneficiarii contractelor de finanțare prevăzute la art. 6 cu privire la aceasta.

(3) În situația suplimentării creditelor bugetare pentru anul în curs, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației anunță beneficiarii cu privire la reluarea transferurilor de sume și, după caz, cu privire la epuizarea creditelor bugetare suplimentare.

(4) În perioada de valabilitate a contractelor de finanțare multianuală, în situația în care beneficiarii au plătit din surse proprii cheltuieli eligibile în cadrul contractului de finanțare, aceștia au dreptul să solicite recuperarea sumelor în cauză la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. Sumele aprobate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației se transferă în limita creditelor bugetare aprobate anual în buget cu această destinație, în ordinea cronologică de înregistrare a solicitării de transfer al sumelor.

(5) Pe perioada de derulare a contractelor de finanțare încheiate conform art. 6, în situația în care solicitările de transfer depuse conform alin. (1) și (4) depășesc nivelul creditelor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală pentru anul în curs, sumele aferente acestora se transferă de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, cu prioritate, în anul bugetar următor, în ordinea cronologică de înregistrare în anul anterior a solicitării de transfer al sumelor necesare pentru decontarea cheltuielilor aferente investițiilor prevăzute la art.3 realizate.

(6) În cazul în care Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației constată că beneficiarii nu au utilizat sau au utilizat sumele transferate cu nerespectarea prevederilor legale sau contractuale, acesta îi notifică cu privire la prevederile încălcate și solicită restituirea în termen de 30 de zile calendaristice a sumelor decontate necuvenit.

(7) Restituirea sumelor prevăzute la alin. (6) se realizează în termen de 30 de zile de la data notificării de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

(8) Prin excepție de la prevederile alin. (7), în cazul restituirii sumelor neutilizate, termenul-limită pentru efectuarea operațiunilor de regularizare din conturile deschise la instituțiile de credit de către beneficiari către conturile deschise de către beneficiari la Trezoreria Statului, precum și efectuarea operațiunilor de regularizare din conturile deschise la Trezoreria Statului de către beneficiari în conturile Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației se face până la data de 20 decembrie a anului în curs.

(9) Beneficiarii sunt responsabili pentru implementarea proiectelor, atingerea rezultatelor planificate și pentru corecta raportare anuală a datelor necesare monitorizării de către Ministerul Dezvoltării Lucrărilor Publice și Administrației a rezultatelor pentru realizarea investițiilor aprobate în cadrul Programului.

(10) Beneficiarii răspund de organizarea și derularea procedurilor de atribuire a contractelor de bunuri/servicii/lucrări, în conformitate cu prevederile legale și cu obligațiile din contractele de finanțare, precum și de modul de utilizare a sumelor alocate de la bugetul de stat prin Program, potrivit destinației pentru care au fost alocate.

(11) Beneficiarii au obligația să transmită Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației toate documentele necesare monitorizării și finanțării prin Program a investițiilor aprobate și sunt responsabili pentru realitatea, exactitatea și legalitatea datelor prezentate.

Art. 8 – (1) Coordonarea Programului și monitorizarea utilizării fondurilor alocate de la bugetul de stat prezentului Program se face de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

(2) Beneficiarii au obligația de a raporta semestrial, în maxim 30 de zile calendaristice de la finalizarea perioadei de raportare, sau la cererea ministerului, stadiul execuției lucrărilor și gradul de utilizare a sumelor alocate.

(3) Evaluarea Programului se efectuează anual, în trimestrul I al anului curent pentru anul calendaristic anterior și vizează analiza gradului de atingere a obiectivelor Programului și identificarea barierelor în implementarea proiectelor și a eficienței utilizării fondurilor alocate în anul precedent;

(4) Pentru analiza gradului de atingere a obiectivelor Programului se au în vedere următoarele categorii de indicatori:

a) indicatori de realizare: numărul de solicitanți, numărul de contracte de finanțare semnate, valoarea contractelor de finanțare semnate și valoarea plăților eligibile efectuate către beneficiari;

b) indicatori de rezultat: numărul de unități administrativ-teritoriale înființate ca urmare a comasării, numărul de unități administrativ-teritoriale comasate, numărul de cetățeni vizați de investițiile susținute prin Program, ponderea plăților efectuate raportată la valoarea angajamentelor legale contractate.

(5) Pentru analiza gradului de atingere a indicatorilor de performanță de către beneficiari se au în vedere următoarele categorii de indicatori:

a) indicatori de realizare fizică: gradul de execuție a obiectivului de investiții;

b) indicatori de eficiență a investiției: raportul dintre valoarea decontată din fonduri publice și stadiul fizic al lucrărilor/serviciilor;

c) indicatori de finalitate: punerea în funcțiune sau recepția la terminarea lucrărilor a obiectivelor de investiții în termenele estimate.

(6) Metodologia de calcul pentru indicatorii prevăzuți la alin. (4)-(5) este stabilită prin ghidul de finanțare.

(7) Personalul desemnat al Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației poate efectua vizite la fața locului pentru verificarea conformității datelor raportate cu realitatea din teren.

(8) În vederea asigurării capacității administrative a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației necesare derulării Programului, personalul care are atribuții de elaborare a cadrului normativ necesar procesului de comasare și programului Start Reforma Administrativă, precum și de implementare a acestui Program beneficiază, în mod corespunzător, de prevederile art. V din Legea nr. 274/2017, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 9. Implementarea programului se detaliază prin ghidul de finanțare al Programului și instrucțiuni emise de ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației.